

UDEFRA. Publikum i 'Parsifal – et operakorstog' drager mod 'det ukendte', ligesom hovedpersonen i Wagners opera. 'Det ukendte' viser sig at være et betonbyggeri i et udsat boligområde.

Ud & Se med Wagner

De to teaterprovokatører Tue Biering og Jeppe Kristensen har i morgen premiere på deres nyeste påhit, Wagners opera 'Parsifal' fremført i S-tog og socialt boligbyggeri på en tophemmelig destination. IBYEN hoppede med til generalprøven, hvor professionelle operasangere gjaldede arier i betonbyggeriets beboerlokale, private lejligheder og p-kælder. Mens statisten Hans-Jørgen fra boligblokken gjorde sit bedste for at holde styr på timingen.

PARSIFAL. Handlingen følger Wagners opera. Men skuespillerne skal både forholde sig til at synge i en privat lejlighed og diskutere scenens forløb undervejs. Publikum ser og hører det hele.

OUVERTURE. Operaen brager ud af den medbragte højtaler, mens de røde prikker, der viser, hvor langt S-toget er nået, blinker af sted. Rejsen mod 'det ukendte' er begyndt.

INDENFOR. Det er operaens skurk, magikeren Klingsor, der bor med kulørte lamper på 11. etage. Han holder fest, hvor alt er tilladt. Der er punch, dåseøl og meget små dyremasker til publikum.

REPORTAGE

ULLA TOMMERUP
DITTE VALENTE (FOTO)

Operakorstog mod det ukendte afgang fra spor 11 klokken 19.14«, meddeler mandstemmen over højttaleren på Hovedbanegården.

Det er en almindelig lørdag aften, men noget er ikke helt, som det plejer at være her på perron 11/12, hvorfra folk hver dag tager S-toget mod Vestegnens forstadsbyer. Det hvide perronhus er draperet med bordeaux velour, og det er her, jeg indløser billet til 'det ukendte'. For i bedste Harry Potter-stil begynder vores fortryllede rejse med et tog. Derudover ved vi ikke så meget andet, end at vi skal høre rigtige operasangere synge Wagners opera 'Parsifal'. Og at vi skal iføre os praktiske sko. Hvor vi skal hen er tophemmeligt, og jeg har lovet forestillingens presseansvarlige ikke at afsløre den endelige destination.

De to kontroversielle instruktører Tue Biering og Jeppe Kristensen har endnu engang sat et stykke i scene, som ikke ligner noget, der er set før, og IBYEN er taget med til den første generalprøve, hvor teaterforestillingen 'Parsifal - et operakor-

stog' skal opføres med publikum.

Nogle af de andre operagæster kan jeg identificere på deres pelse og lange mørke frakker, mens den mobilsnakkende unge pige med stramme cowboybukser og høj lys hestehale vist bare er en, der skal i byen lørdag aften. Hendes telefonsamtale blander sig med tv-avisens kendingmelodi fra perronens infoskærme, der sender nyheder om situationen i Libyen ud til en ung mand med sportstasken slynget over skulderen og en familie, der står og læner sig op af store kufferter. Ligesom mig venter de på et S-tog. Modsat dem har jeg ingen ide om, hvilket tog jeg skal med.

Pludselig dukker en ung mand op på perronen iført lang sort skødefrakke og med et stort lyst kindskæg strittende ud fra ansigtet i to krusede totter. Han mangler kun en bog under armen for at ligne en teologistuderende fra en 1800-talsroman. Han går rundt og hilser på de folk, der har indløst billet i det lille perronhus.

»Du ser godt ud i aften«, siger han til en kvinde med rød læbestift på.

Hun smiler lidt forlegent til sin veninde. Mener han det? Eller er komplimenten bare en del af forestillingen?

VIRKELIGHED.

Gadelampen fungerer som scenelys, og private lejligheder danner kulisser. Kaffen er heldigvis også helt virkelig. Og varm.

Vi skal ud og se på den virkelige verden, men den kigger også tilbage igen. Mens vi sidder og hører opera for fuld drøn i et S-tog

BIERING OG KRISTENSEN

Tue Biering (f. 1973) er uddannet sceneinstruktør fra Statens Teaterskole i 2000. Fra 2004 til 2007 var han leder af Turbinehallerne under Det Kongelige Teater.

Jeppe Kristensen (f. 1975) er dramaturg fra Aarhus Universitet. Fra 2006 til 2008 var han dramaturg på Det Kongelige Teater.

Sammen har de to bl.a. lavet forestillingerne:

- **Come on Bangladesh - Just Do It**
- **Pretty Woman A/S, Dollars (FO)**
- **Friends - The One with the Asylum Seekers and Some Rejected Ones** og
- **Guldfeber.**

»Kender I hinanden?«, siger han og hilser en mand, der har trukket sin vindjakke ud over smoking og butterfly, hen mod en lille gruppe. Det gør de tydeligvis ikke.

Ouverture i toget

Et almindeligt rødt S-tog ruller ind på perronen. Vi med operabilletter vælter lidt forvirrede ind ad dørene sammen med fa-

milien, der skal hjem fra ferie og en masse andre almindelige passagerer, før vi bliver sorteret fra og vist ind i en tom kupe, kun udsmykket med de sædvanlige reklamer for gratis internet i toget. En storsmilende kontrollør låser glasdørene bag os, og ouverturen til 'Parsifal' sætter i gang. Samtidig med toget. Storladne toner brager ud af en transportabel højttaler.

»Læg mærke til den ensomme fagot«, siger værten med kindskægget hen over musikken.

»Kærligheden kæmper sig frem. Det er måske det, Parsifal handler om«.

Han siger »Wag-ner« med hårdt g og lyder lidt som en tryllekunstner med sin tyske accent.

I den næste kupé trykker en lille dreng med brune øjne sin næse flad mod glasdøren ind til os.

»Jeg har set ham!«, råber han til sin far og peger ind på manden med kindskægget som drengen i 'Kejserens nye klæder'.

Vi skal ud og se på den virkelige verden, men den kigger også tilbage igen. Mens vi sidder og hører opera for fuld drøn i et S-tog.

Fortsættes side 14

Vi står af ved en station, jeg aldrig er stået af ved før. Det er helt mørkt, men man kan skimte betonen, der tårner sig op et stykke væk.

»Vi er nu tilbage i middelalderen«, siger værten, da publikum lidt efter er samlet foran stationen.

»De kan ikke læse her, og de går med våben! I skal gå tæt sammen«.

Folk griner.

»Hvad SNAKKER I om?«, råber en forbi-passerende ung mand i læderjakke, stribet trøje og gummistøvler. Tilsyneladende helt tilfældigt.

»Det var altså i gamle dage, at det var sådan!«.

Folk griner endnu højere på den sparsomt oplyste stationsvej.

»Shit, mine fødder er som istapper«, siger en ung kvindestemme i flokken. Fiktionens verden er lige så frysende kold som virkelighedens, og vi skal gå til for at holde varmen på vej hen mod det ukendte.

Før vi får lov at komme ind bag betonen, skal vi blandt andet løbe over en mark. Vi lander i en nøgen opgang i et betonbyggeri fra 1970'erne. Trapperne fører både op og ned, men vi skal med elevatoren op til første sal.

Her står en ældre herre i jakke, slips og smil klar til at tage imod os:

»Velkommen mine herskaber«, siger han og fører os ind i Klitrosen.

Stedet, hvor de ældre beboere fra boligblokken til daglig kan gå hen og få en kop kaffe. De turkisblå vægge er næsten helt skjult bag landskabsmalerier, billeder af galopperende heste og lyseblå platter med Den Lille Havfrue på. Foldede lampeskærme sender gult lys ud i rummet. Sådan ser her også ud til hverdag. Som om tusind marskandiser holdt udsalg på 80 kvadratmeter.

Vi er et sted midt i første akt. Blandt dannebrogslag og kunstig efeu snoet om

DEN DØENDE KONGE. Beboerlokalet har uvant besøg af en operasanger, et badekar og et publikum, der bliver instrueret i at spille rollen som gralsriddere.

pangfarvede pyntesøjler sidder der mennesker ved runde borde og synger os i møde, meget smukt og meget spøjst. De ligner nogen, der bruger stedet til hverdag. Biering og Kristensen er kendt for at bruge virkelige mennesker i teatereksperimenter, ligesom da de for nogle år siden de satte 'Pretty Woman' op på Halmtorvet med ægte prostituerede som skuespillere. Eller da de opførte tv-serien 'Friends' med asylansøgere. Eller 'Elverhøj' med underbetalte skuespillere fra Bangladesh. Deres vigtigste virkemiddel er sammenstødet mellem forskellige verdener. Som her, hvor operaen brager ud i folkeligheden. Og fiktionen ind i virkeligheden.

»Ja, jeg bestyrer faktisk stedet her til hverdag«, fortæller han, der bød os velkommen, med tydelig stolthed i stem-

men. Det er stort for ham, det her. At Klitrosen får lov til at være en del af et kunstværk. Også damen med den grå page, de praktiske bukser og en bleg lyserød skjortebluse i bomuld ser meget autentisk ud.

Den hellige gral er en kaffekande

Langbordet er dækket med beige nervøs velour, hvide kaffekopper med blå kant, pink servietter og høje kagefade af glas. Ved hver kaffekop ligger et sammenrullet stykke A4-papir holdt sammen af et firkløverklistermærke. Publikum bænker sig og smiler høfligt til hinanden, som var vi til 80-års fødselsdag i et forsamlingshus uden at kende et øje. Men der står Richard Wagner og ikke Richard Ragnvald i øverste højre hjørne, da vi folder sangene ud.

Damen ved siden af mig har kort gråt

hår, et markant brillestel og et tørklæde slynget om halsen.

»Jeg tror, vi er de eneste, der har været her før«, siger hun til sin mand. For dem er omgivelserne velkendte. Vi andre kigger måbende rundt på udsmykningen.

Senere fortæller hun mig, at de skal være frivillige hjælpere nogle af de andre aften. Men i aften er de bare publikum.

Biering og Kristensen følger handlingsforløbet i den Wagnerske Parsifal nøje. Klitrosen er Gralsridderens borg, og publikum er riddere, fortæller manden med kindskægget os. Operasangerne kalder ham Daniel, når de diskuterer med ham, hvordan en scene skal skæres. For i aften skal de ikke bare synge langt væk fra de scener, de normalt begår sig på, de skal også snakke med hinanden og diskutere både handlingen og deres egne roller i Klitrosens stuer. Ved første øjekast er det derfor umuligt at se, hvem der er operasangere, og hvem der er fra boligblokken.

Vi, ridderne, vil have af den hellige gral, får vi at vide af Daniel. Og det vil vi faktisk virkelig gerne, for gralen er en kaffebeholder og fødderne er stadig iskolde.

Men først skal vi synge. Godt nok uden rigtig at ramme tonerne, der når salme-højder. Og så endelig kommer den ældre dame med skjorteblusen og hendes medhjælpere ind med sorte termokander.

»Nej, nej! Det gør slet ikke noget«, siger den unge kvinde over for mig, da låget på en af termokanderne falder ned i skødet på hende. Den slags må man tage med.

Og så bare lyden af sort kaffe, der bliver hældt op i vores kopper af hænder, der ryster af alderdom, og teskeerne, der rører tyk fløde i. Lig med lykke. Og slutningen på første akt.

Forførelse og mavedans

»Hey, hvorfor går I hele tiden forbi her?!«, råber nogle unge fyre i hættetrøjer uden-

TEATER. »Hey, hvorfor går I hele tiden forbi her?!«, spørger nogle fyre, der hænger ud midt i det, der i aften er blevet til en operascene.

KLITROSEN. Det er en stor aften for bestyrelsen af beboerlokalet Klitrosen. Det mærker man tydeligt, da han præsenterer sig. Her ser ud, som der plejer. Med kaffe og kage, lyseblå platter og billeder af galopperende heste.

'Parsifal – et operakorstog'

Eksperimenterende teaterforestilling frit efter Richard Wagners opera 'Parsifal'.

Instruktører: Tue Biering og Jeppe Kristensen.

Medvirkende: Laila Rong Hanna, Per Jellum, Carl Christian Rasmussen, Joakim Knop, Daniel Norback. Derudover medvirker en række frivillige statister i koret og som afviklere. De fleste af de frivillige kommer fra lokalområdet, hvor størstedelen af teaterforestillingen udspiller sig.

Operaen 'Parsifal' er skrevet af Richard Wagner og blev uropført i 1882. Den er baseret på myten om gralsridderne, der vogter over den hellige gral og spyddet, der stak den korsfæstede. Spyddet bliver stjålet, men tåben Parsifal tilbageerobrer det efter vildfarelser i det ukendte.

Til 'Parsifal – et operakorstog' har komponist Maja Romm har skabt ny musik. Forestillingen foregår dels i et S-tog, dels på hemmelige steder på den københavnske vestegn. Der er plads til 35 gæster pr. forestilling.

for, da vi går over til den næste boligblok. På vej til operaens skurk, Klingsor, passerer vi forbi graffiti, en tandlæge og et stort lysskilt med ordet 'Politi'. Klingsor bor på 11. etage, og her skal vi ud. Uden for døren ligger der en stor bunke plastikmasker af den slags, børn plejer at bruge til fastelavn på et lille bord i den gulmalede entré. Grise, køer, får og Batman. Jeg napper et får ud af bunken. »Skååå!«, siger Klingsor, der tager imod med dåseøl i hånden og en tyk guldkæde om halsen. Hos ham er ALT tilladt, fortæller han.

Vi bevæger os frit rundt i den treværelses lejlighed med punch i hvide plastikglas, som vi tager fra en velkomstbowl ved indgangen til stuen. Høj musik og hurtige rytmer står i skarp kontrast til den blide korsang, vi netop forlod i Klitrosen. Her er bløde tæpper og en sofa, som

FINALE I P-KÆLDEREN. »Det er da en ret speciel forestilling, hva!?«, siger en blandt publikum. Ingen siger ham imod.

nogle af publikummerne straks smider sig i. På væggen hænger en karaoke-skærm. Blinkende lyskæder og blødt rødt lys sørger for, at scenen er sat til forførelse. Det er Parsifal, der skal lokkes til at glemme den sårede konge.

»Den, der trodsede mig, ai ai ai«, synger Klingsor i duet med operaens tragiske heltinde, Kundria, til arabisk klingende melodier, der ligger meget fjernt fra opera.

Hun er klædt som en mavedanserinde i turkis, rødt og masser af guldglimmer. Lidt efter slår sangen over i opera. Der er mere skuespil over showet i Klingsors lejlighed, end der var i Klitrosen.

En fyr fra publikum i sort jakke, hvid skjorte og Batman-maske står med korslagte arme en meter fra Kundria og Parsifal, der nu ruller rundt på dobbeltsen-

gens orange og grønne puder i et af de tilstødende værelser. Han kunne nemt række armen ud og røre dem, hvis han ville.

Hans-Jørgen viser vej

»Det er da en ret speciel forestilling, hva!?«, siger en af de andre mandlige gæster, da vi er på vej ned i elevatoren igen, efter at Klingsor retmæssigt er blevet styret i døden og Parsifal kommet på ret køl.

Vi bliver fulgt tilbage til toget af en ældre statist ved navn Hans-Jørgen og en ung koreansk-udseende fyr. De bor begge i boligblokkene og meldte sig frivilligt som statister til et informationsmøde, instruktørerne holdt om projektet. Begge synes, at der var mange fejl i timingen til aften.

»Men sådan skal det jo være til en generalprøve«, siger Hans-Jørgen, der har trukket huen godt ned om ørene og lynet op i den mørke vindjakke. Det er sjovt at være med, synes de.

»Ja, det er lige før, man kommer til at holde af ham Richard Wagner«, siger Hans-Jørgen, lige inden vi når stationen.

På turen ned til stationen går publikum og statister og sludrer lidt om oplevelsen af at være med i aften. Ligesom oppe i Klitrosen møder vi her nogle af dem, der til daglig bor her, midt i 'det ukendte land' – som viste sig at være den virkelige verden piffet op med de ypperste af fiktionens hjælpemidler. Uden tvivl en stor oplevelse, tænker jeg i toget, der fører mig tilbage til det sted, hvor min egen virkelighed plejer at udspille sig.

ulla.tommerup@pol.dk

Parsifal – et operakorstog

Tid 2. apr.-16. apr. Ma.-lø. kl. 19

Sted Københavns Hovedbanegård, spor 11/12, Kbh. V.

Pris 100-140 kr. plus gebyr på teaterbiller.dk

Info www.operakorstog.dk